

RECTIFICATIE. — Op bldz. 764 komt een berichtje voor, dat de vrucht is van een misverstand. Uit de mij verstrekte mededeeling had ik ten onrechte begrepen, dat een beambte van de Ocean zich bij één collega ten onrechte had *voorgedaan* als de broeder van een *patiënt* en bij een tweede als de broeder van een collega. Het bleek mij achteraf, dat de agent inderdaad de broeder van eenige bekende collega's is, en zich bij den eersten dokter niet had *voorgedaan*, maar *bekendgemaakt* als broeder, *niet* van den patiënt, maar van onze collega's, en dat de tweede dokter hem, buiten zijn weten of toedoen, voor één dier collega's had aangezien. Zodoende had de agent inderdaad slechts gedaan wat op zijn weg lag, en moet het voor hem, zeer tot mijn spijt, wel zeer onaangenaam zijn geweest, te moeten ervaren, dat hem ongepaste praktijken werden verweten, waaraan hij ten eenenmale onschuldig was,

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE HEL EN DE DOKTERS.

I.

Ook de rechtswetenschap heeft somtijds haar kwakzalvers. Bijv. wanneer artsen, ook wanneer zij al wel getoond hebben, iets van de juristerij af te weten, in geneeskundige vakbladen, aan de hand van ongecontroleerde dagbladverslagen, in welke aanhalingen zelfs gewone drukfouten mede worden overgenomen, pleidooien, die zij niet hebben bijgewoond, gaan bekritisieren. Deze sport wordt voor de „beroepsbelangen” der advocaten nog noodlottiger, als deze kritiek geplaatst wordt in een geneeskundig vakblad, dat voor niet-geneeskundigen nauwelijks gastvrijheid heet te bieden.

Ik heb, dr. PINKHOF, in mijn pleidooi in den Haag nooit gesproken van kunstenaars, die den mensch pijn doen. Wel van artsen, die dit kunnen doen, soms zelfs opzettelijk, en die zich dan beroepen kunnen op hun wettelijk erkend beroepsrecht. Dit *beroepsrecht* is voor den kunstenaar ook wettelijk erkend (staatssubsidie, opleiding van overheidswege, zelfs een ministerie, dat de kunst beheert). Vandaar, dat men *strafrechtelijk* voor kunstenaars (niet alleen „durvende” schrijvers, ook schilders en beeldhouwers) dit wettelijk erkende *beroepsrecht* zou kunnen inroepen, als zij, niet: iemand pijn doen, doch de eerbaarheid kwetsen. Ditzelfde beroepsrecht zou ook gelden voor den wetenschappelijken geneesheer, die een voor de eerbaarheid aanstootelijk boek schreef. In 1912 werden in Zwolle dr. ALICE B. STOCKHAM's „Het hervormde huwelijk”, LOEWENFELD's „De hoofdpunten der sexueele voorlichting” verboden. Ik zou zoo zeggen: de beroepsbelangen der artsen eischen, dat men iets minder spottend schreef over strafrechtstheorieën, die kunst en wetenschap op één lijn stellen. Want naast de kwetsende geneeskunst in de praktijk bestaat nog een theoretische geneeskundige wetenschap, die de eerbaarheid schijnt te kunnen kwetsen. En voor deze laatste een wetenschappelijk *beroepsrecht* te bepleiten is een beroep doen op datzelfde *beroepsrecht*, dat reeds door de strafrechtswetenschap voor den praktizeerenden arts erkend wordt. Trouwens, sinds wanneer schaamt zich de wetenschap, om met de kunst „door één lauwertak omvlochten te worden”? Wij hebben in Nederland een ministerie, gebouwen, vereenigingen, die beide cultuurfactoren gelijkelijk eeren.

Het zal trouwens der rechtswetenschap onverschillig zijn, of dr. PINKHOF weigert, op één lijn gesteld te worden met kunstenaars. Zij heeft hem ook niet gevraagd, of zij die lijn mocht trekken langs artsen, besnijders, vivisectors, tuchtigende ouders en dito onderwijzers. En als zij misschien in de toekomst nog eens die lijn trekt verder, langs kunstenaars en wetenschappelijke schrijvers (ook geneeskundigen), dan zal zij daartoe niet eerst verlof vragen aan den verdediger der beroepsbelangen in dit *Tijdschrift*, die op hierboven omschreven wijze *kwelt* anderer beroepsbelangen en anderer wetenschap.

II.

Door in mijn bericht te vermelden, dat ik het verslag zóó in het *Handelsblad* heb gevonden, meen ik voldoende met de mogelijkheid van een onjuist weergeven van het pleidooi rekening te hebben gehouden. Het was ook van minder belang, te bespreken wat mr. POLAK werkelijk had gezegd en wat het publiek niet vernam, dan wat door de courant als meening van den rechtsgeleerde werd medegedeeld en wat overigens in wezen niet veel van het werkelijke pleidooi blijkt te verschillen.

Nu komt het mij voor, dat mr. POLAK geen aanleiding tot kritiek had gegeven, indien hij terstond, gelijk hier, de geneeskundige *geschriften* als voorwerp van vergelijking had gekozen. Maar nu hij dit met de uitoefening der geneeskundige praktijk deed, was het van belang te voorkomen, dat, als mogelijkerwijze werd geoordeeld, dat de kunstenaar niet mocht doen, wat hij gedaan heeft, ook de arts in zijn beroepsrecht zwakker zou komen te staan. Daarom *schaamde* de *praktijk* (niet de wetenschap) zich niet voor dien lauwertak, maar zij vreesde dien.

Uit een rapport in dit *Tijdschrift* (1909, 1e helft, bldz. 71), waaraan prof. SIMONS en mr. TAK hebben medegewerkt, zal de belangstellende lezer kunnen afleiden, van hoeveel gewicht het voor ons is, dat de grondslagen van ons beroepsrecht in hun bijzonderen aard goed worden onderscheiden.

PINKHOF.

SALARIEERING VAN DESKUNDIGEN.

Het avondblad A. van de *N. R. Courant* van 30 September 1919 bevat het bericht van de indiening van „wetsontwerpen tot wijziging van de wetten tot vaststelling der tarieven van gerechtskosten in strafzaken, waarvan de gewone rechter, en van die, waarvan de militaire rechter kennis neemt”. De wijziging voorziet o. a. in een betere regeling ten aanzien van de schadeloosstelling aan deskundigen. Een billijke schadeloosstelling van deskundigen is gemotiveerd, zegt de minister, maar nimmer zal kunnen worden voldaan aan verlangens om te honoreeren zoo ruim of wellicht ruimer, dan in de particuliere practijk wel mogelijk is. Naast een aan artsen voor bepaalde omschreven verrichtingen gestelde belooning voor dergelijke werkzaamheden is voor deskundigen en personen, die ten dienste der justitie werkzaam zijn, een maximumvacatieloon vastgesteld berekend naar den tijd, noodzakelijk aan de uitvoering der opdracht besteed. Voorgesteld wordt om aan *door de overheid bezoldigde personen*, wanneer zij voor de justitie werkzaam zijn, *niet het volle bedrag der vergoeding toe te kennen*, doch slechts de helft van het in gewone gevallen vast te stellen bedrag. Men kan er m. i. vrede mee hebben, dat de bedoelde diensten niet worden vergoed naar den maatstaf geldend in de gewone practijk. Maar waartoe is het noodig door de overheid bezoldigde personen niet het volle bedrag der vergoeding toe te kennen? Het mag een voorrecht en een eer zijn, de overheid te dienen, voordeelig is dit toch zeker niet. Wel heeft men in overheidsdienst eenige waarborgen, die de voor eigen rekening werkende arts mist, maar men mist ook elke kans ook maar eenigszins vooruit te gaan in geldelijk opzicht. Hoe kan men nu meenen, dat het billijk zou zijn, aan de door de overheid bezoldigden slechts de helft te geven van wat volgens de overheid zelve den deskundige voor zijn arbeid toekomt. Gaf de overheid zeer ruime salarissen, dan zou men kunnen beredeneeren, dat het verrichten van extra werk voor den staat, iets was als het volbrengen van een plicht van dankbaarheid, waarbij alleen voor het beginsel door de overheid nog eenig honorarium werd uitgekeerd. Maar nu de ruimst bezoldigde ambtenaren toch slechts een betrekkelijk gering salaris genieten, is het toch moeilijk te begrijpen, waarom nu juist zij slechter zouden moeten worden betaald voor deskundigen arbeid, dan de geldelijk in zooveel gunstiger omstandigheden verkeerende deskundigen, die werkzaam zijn in particuliere beroepen. Men zou eerder omgekeerd willen redeneeren en stellen, dat de overheid iedere gelegenheid behoorde aan te grijpen om de over het algemeen te lage salarissen een weinig aan te vullen, en juist aan haar ambtenaren voor extra arbeid als